

specifikace: K řízení o určení neúčinnosti smlouvy o nájmu, kterého se domáhá insolvenční správce, jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

§ 7a zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 235 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

XY INS XY/XY
101 VSPH 460/2020
68 Icm 2291/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Františka Kučery a soudců JUDr. Radky Šimkové a JUDr. Jiřího Goldsteina v právní věci žalobce: **Mgr. Lukáš Štoček**, IČO: 66250099, se sídlem Nový Jičín, K Nemocnici 18, insolvenční správce dlužníka **D. K.**, bytem XY, proti žalovanému: **M. B.**, bytem XY, zastoupeného zmocněncem Mgr. Ing. Miroslavem Hálkem, nar. 10. prosince 1956, bytem Hradec Králové 9 – Malšova Lhota, K Břízkám 187, o neúčinnost právního úkonu, k námitce věcné nepříslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem podaným ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 8. ledna 2019 se žalobce coby insolvenční správce dlužníka D. K. domáhal určení, že Smlouva o nájmu (dočasném užívání) nemovitostí ze dne 7. ledna 2015 uzavřená mezi dlužníkem a žalovaným, jejímž předmětem je rodinný dům č. p. XY v k. ú. XY, je vůči věřitelům dlužníka v insolvenčním řízení vedeném před Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. KSUL XY INS XY/XY právně neúčinná, a současně požadoval, aby bylo žalovanému uloženo

vyklidit pozemek parc. č. XY v k. ú. XY, jehož součástí je rodinný dům č. p. XY, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Žalobce v podané žalobě tvrdil, že neúčinnost Smlouvy o nájmu ze dne 7. ledna 2015 spočívá v samotném zatížení nájemní smlouvou, což může být důvodem snížení hodnoty nemovitosti, a ve sjednání doby nájmu na 10 let, což je dle žalobce doba nepřiměřeně dlouhá. Neúčinnost odporované smlouvy vyplývá dále dle žalobce ze skutečnosti, že sjednaná výše nájemného 100 Kč měsíčně je zjevně nepřiměřená a neodpovídá tržnímu nájemnému. Neúčinnost smlouvy je dána i ujednáním o splatnosti nájemného, jež mělo být žalovaným hrazeno ve dvou splátkách vždy po uplynutí 5 let. V neposlední řadě žalobce poukázal též na to, že ačkoliv předmětem nájmu je dle smlouvy pouze budova č. p. XY, užívá žalovaný také veškeré pozemky v jejím okolí. Dle žalobce přitom došlo k uzavření odporované Smlouvy o nájmu v době, kdy se již dlužník prokazatelně nacházel v úpadku.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě doručeném Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 10. dubna 2019 mj. namítl věcnou nepříslušnost tohoto soudu k projednání a rozhodnutí věci. Dle jeho mínění podal žalobce nesprávnou žalobu, a to zjevně účelově. Má-li žalobce za to, že žalovaný užívá nemovitost neoprávněně, pak se měl dle žalovaného domáhat u věcně a místně příslušného okresního soudu jejího vyklizení.

Žalobce v písemném vyjádření ze dne 24. února 2020 trval na tom, že je k projednání a rozhodnutí této věci dána věcná příslušnost krajských soudů.

Usnesením ze dne 2. června 2020, sp. zn. 69 ICm 67/2019-99, vyloučil Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal proti žalovanému vyklizení pozemku parc. č. XY v k. ú. XY, jehož součástí je rodinný dům č. p. XY, s odkazem na ust. § 112 odst. 2 o. s. ř. k samostatnému projednání a rozhodnutí a následně věc týkající se již jen určení neúčinnosti Smlouvy o nájmu ze dne 7. ledna 2015 předložil Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému k vydání rozhodnutí dle ust. § 104a odst. 2 a odst. 5 o. s. ř. Vyslovil přitom názor, že k projednání a rozhodnutí této žaloby jsou věcně příslušnými krajské soudy.

Dle ust. § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř. se řízení koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.

Dle ust. § 7a IZ rozhodují krajské soudy jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla

porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.

Dle ust. § 159 odst. 1 písm. d) IZ jsou incidenčními spory mj. spory na základě odpůrčí žaloby.

Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. května 2014, sp. zn. 29 ICdo 19/2016, je judikatura Nejvyššího soudu ČR dlouhodobě ustálena na závěru, že v tzv. sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou, tedy tím, jak žalobce vymezil předmět řízení. Předmět řízení žalobce vymezuje v žalobě vyličením skutečností (skutkových tvrzení), jimiž uvádí skutkový děj, na jehož základě žalobním petitum uplatňuje svůj nárok. Dle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. února 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10, závisí stanovení věcné příslušnosti okresních nebo krajských soudů vždy na předmětu řízení. Předmětem sporného řízení je nárok v procesním smyslu, jenž je tvořen dvěma složkami: předmětem nároku a základem nároku. Předmětem nároku jsou požadované účinky soudního rozhodnutí, vyjádřené v žalobním petitu; základem nároku jsou skutková tvrzení, jež žalobce přednesl k odůvodnění svého nároku.

V daném případě není pochyb o tom, že se žalobce coby insolvenční správce dlužníka D. K. podanou žalobou z důvodů tam podrobně rozebraných domáhá postupem dle ust. § 235 a násl. IZ určení neúčinnosti Smlouvy o nájmu ze dne 7. ledna 2015. Takto žalobce v žalobě vymezil předmět řízení, který je mj. určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz již výše citované usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. února 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10). K projednání takové žaloby jsou přitom ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. d) IZ v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený předkládajícímu Krajskému soudu v Ústí nad Labem tedy rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.). Tímto rozhodnutím však není dotčeno ust. § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

P o u č e n í: proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze 25. září 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu